

CKV verslag Bromance

1. Wat is de naam van de voorstelling?

B R O M A N C E*

Van Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevanck.

Credits:**

tekst Joachim Robbrecht | regie Timothy de Gilde | vormgeving Janne Sterke | componist Bart Rijnink | dramaturgie Flora | Verbrugge | met Daniel Cornelissen, Willem Voogd en Marius Mensink

** zeer hechte, niet-seksuele vriendschap tussen twee of meer, veelal heteroseksuele, mannen, waarin vooral veel gepraat wordt, bijvoorbeeld over gevoelens*

***credits: lijst van artistieke en technische medewerkers.*

Over Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevanck:

Toneelgroep Oostpool

Toneelgroep Oostpool ziet theater als plek voor 'ontmoetingen' met andere mensen, tijden en denkbelden. De voorstellingen van Oostpool bieden inzicht, troost of zoeken juist de confrontatie. Maatschappelijk betrokken, artistiek gedurfd en altijd onverwacht. Dat is Toneelgroep Oostpool. Onder leiding van artistiek directeur Marcus Azzini delen de huisregisseurs met het publiek de vraag: **Hoe nu mens te zijn?**

Jaarlijks zien zo'n 70.000 mensen een productie van Toneelgroep Oostpool. We spelen in de grote zalen, kleine zalen, op festivals en scholen. Met onze trailervoorstellingen bereiken we ruim 15.000 middelbare scholieren, voornamelijk in Oost-Nederland. En hoewel we als groot, nationaal theatergezelschap het land doorkruizen met onze producties, vinden we al ruim 65 jaar ons thuis in Arnhem. Huis Oostpool is dé plek waar we experimenten, maken, proberen, monteren en spelen. En waar we een podium zijn voor jonge makers, aanstormende talenten en gevestigde gezelschappen uit stad, regio en het land die we een warm hart toedragen.

Theater Sonnevanck

Theater Sonnevanck maakt nieuw muziektheater voor iedereen vanaf 4 jaar. Met fysiek, energiek spel en verrassende en vernieuwende composities schudden we de verbeeldingskracht wakker. In het theater, in speellokalen op basisscholen en op middelbare scholen in onze tot theater omgebouwde vrachtwagentrailer.

2. Waar ga je de voorstelling zien?

De school heeft een voorstelling geboekt die op school komt. De voorstelling speelt in een tot theater omgebouwde vrachtwagentrailer. De trailer komt bij ons op het schoolplein zodat ik de voorstelling onder schooltijd kan zien. In dit geval gaan we de voorstelling niet op school zien want in verband met het Coronavirus zijn we thuis en kijken we online naar de voorstelling.

3. Is er sprake van een bijzondere locatie?

Ja het is een hele bijzondere locatie. Want meestal bezoeken we een voorstelling in theaterzalen, klaslokalen of gymzalen. De voorstelling *Bromance* speelt eigenlijk in een vrachtwagentrailer maar nu is het speciaal voor ons online gezet zodat ik de voorstelling vanuit thuis gewoon op de bank naar de voorstelling kan kijken.

4. Wie speelt in de voorstelling?

In volgorde van foto van links naar rechts:

Daniel Cornelissen in de rol van Bo.

Daniel is in 1989 geboren en is van beroep acteur.

Hij studeerde in 2012 af aan de Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunst academie.

Daniël is bekend van:

De theatervoorstelling: *Anne, The normal Heart, showponies* en *Alles wat liefde is*

De speelfilms: *Timboektoe, Feuten* en *Nieuw Zeer*

Willem Voogd in de rol van Tim.

Willem is in 1988 geboren en is van beroep acteur.

Hij studeerde in 2012 af aan de Maastrichtse Toneelacademie.

Willem is bekend van:

De speelfilms: *Mees Kees* en *knielen op een bed violen*

Marius Mensink in de rol van Jonas.

Marius is in 1988 geboren en is van beroep acteur en performer.

Hij studeerde in 2013 af aan de performance opleiding aan de Maastrichtse Toneelacademie.

Marius is bekend van:

De theatervoorstelling: *When the shit hits the fan, Raum*

De performance: *Mick Jagger is my Nightmare*

5. Wie is de regisseur?

Timothy de Gilde

Geboren in 1982 en regisseur van beroep.

Timothy was tussen 2008 en 2018 vaste jongerenregisseur bij Toneelgroep Oostpool. Hij maakt zijn theater in eerste instantie voor jongeren tussen de 12 en 20 jaar. Hij won met deze voorstelling (*Bromance*) de Gouden Krekel voor meest Indrukwekkende Jeugdtheaterproductie van 2016.

Timothy wil de toeschouwers met zijn voorstellingen verleiden te reflecteren op hun 'zijn' als mens. "Volg ik mijn verlangens tot het uiterste, of ga ik de grenzen van de wereld aan?" De strijd tussen deze vragen komt in zijn voorstellingen tot uiting door middel van een 'vuist': een onverwachte klap in het gezicht van de kijker. Een verwarring en verheldering tegelijk, aantrekkelijk verontrustend.

6. Wat zijn je verwachtingen van de voorstelling?

Bromance heeft in 2016 de Gouden Krekel voor meest indrukwekkende jeugdtheaterproductie gewonnen. Dat betekent dus dat het een goeie voorstelling is!

Uit het VSCD Jeugdtheaterjuryrapport: "*Tekstschrijver Joachim Robbrecht, regisseur Timothy de Gilde, vormgeefster Janne Sterke en componist Bart Rijnink blijken weer een gouden kwartet: taalgebruik, regie, vormgeving en soundscape zijn strak, snel, efficiënt, raak en to the point. Opvallend is de klassiek-theatrale structuur van Bromance: een ongrijpbare indringer ontregelt bestaande sociale 4 structuren en verdwijnt even plots als hij opduikt; zijn komst werkt splijtend alsook helend. In Bromance krijgt deze vertrouwde vorm een verrassend pittige uitwerking: de heftige driehoeksverhouding vol bravoure kruipt stiekem onder je huid, om daar venijnig te jeuken als ook zacht te strelen.*"

Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevanck veroorzaken graag positieve trauma's bij jongeren vanaf twaalf jaar. Dat doen ze door jongeren te raken met moderne en muzikale theatervoorstellingen, dicht op de huid. Ze maken krachtige, gedurfde voorstellingen. Dus dat verwacht ik ook van deze voorstelling. Een speciale voorstelling die specifiek voor mij gemaakt is. Dankzij kunst kun je iets anders voelen of iets anders denken. Dankzij kunst kun je samen en alleen iets meemaken en opnieuw kijken naar het leven en de wereld om je heen. Ik verwacht dat *Bromance* gaat over het gevecht in het leven, wie wil je zijn en wat is belangrijk. Gaan we als makke schapen met de hele meute mee of staan we stil en besluiten we uit de pas te lopen. Een voorstelling over vriendschap en liefde waarbij naast de heftige thematiek ook plaats is voor humor en een mooi verhaal om van te genieten.

Vorm

7. In welke ruimte vond de voorstelling plaats?

Als het over het theater als speellocatie gaat zijn er diverse onderverdelingen; zo wordt in schouwburgen vaak gesproken over lijsttheaters en vlakke vloer theater. Met lijsttheater kan een bepaald type theatergebouw aangeduid worden, maar de term kan ook verwijzen naar theater dat gekenmerkt wordt door de "lijst" die het speelvlak omvat. Deze zorgt ervoor, dat het publiek in een soort kijkdoos kijkt. Een vlakke vloer theater, afgekort vvt, is een theater waarbij het

publiek op de eerste rij op hetzelfde niveau zit als het toneel, in tegenstelling tot een lijsttheater, waarbij de eerste rijen zich lager bevinden. Wanneer een theatervoorstelling op een andere plaats gegeven wordt dan in een theatergebouw of openluchttheater, dan wordt het theater op locatie genoemd. Vaak is deze plaats middels allerlei ingrepen geschikt gemaakt voor het geven en bijwonen van voorstellingen.

In het geval van deze trailervoorstelling is de omgebouwde vrachtwagentrailer eigenlijk theater op locatie, namelijk het schoolplein. In de trailer spelen de acteurs op een spelvloer die je een vlakke vloer theater zou kunnen noemen. Rij1 en spelvloer zijn ongeveer op de zelfde hoogte.

In dit specifieke geval is het eigenlijk zelfs locatietheater in huis. Geen fysieke trailer op het schoolplein maar een online theatervoorstelling die je thuis bekijkt.

8. Beschrijf het toneelbeeld

Het toneelbeeld (ook wel decor genoemd) en de kostuums zijn ontworpen door Janne Sterke.

Janne is in 1987 geboren en is van beroep vormgeefster. Ze studeerde in 2012 af aan de Amsterdamse Theaterschool als Scenograaf

Janne heeft oa de volgende voorstellingen vormgegeven; *GTA5*, *De meeuw*, *Het meisje en de twijelaar*.

Janne:

"In Bromance gaan 3 jongens die in een saai dorp wonen op fietsvakantie naar Polen. De basis van het decor is een hangplek in dat saaie dorp vermengd met losse elementen van alle andere plekken waar ze samen komen of waar ze over praten. De basis blijft steeds hetzelfde maar door kleine toevoegingen in het decor verandert de ruimte steeds een beetje mee met de avonturen van de jongens."

De verbeelding van het dorp ondergaat langzaam een metamorfose. De ontwikkeling die de jongens Tim en Bo doormaken door hun ontmoeting met Jonas, vindt ook plaats in het decor. Langzaam transformeert de ruimte in de trailer mee en laat Jonas zijn sporen achter. Hij maakt de dorpse omgeving groter door toevoegingen die associëren met de het heelal en ruimtevaart; een astronautafbeelding, een vliegende tent, een soort getapte alien. Ook de objecten die eerder al aanwezig waren als symbool voor het dorp krijgen een ander gevoel zoals bijvoorbeeld het zilveren bankje, de vliegende fiets en de lantaarnpaal. Ook deze elementen lijken plotseling ruimtevaartobjecten geworden.

Dit is een schets van Janne voorafgaand aan de repetities

Hieronder een foto van het uiteindelijke decor in de trailer.

9. **Wordt er gebruik gemaakt van muziek, zang of geluidseffecten? Noem ze. Wat voor een rol speelden ze?**

De muziek en geluidseffecten in de voorstelling zijn gemaakt door Bart Rijnink.

Bart is in 1984 geboren en is van beroep acteur en componist. Hij studeerde in 2007 af aan de Amsterdamse Toneelschool en Kleinkunst Academie.

Bart heeft o.a. gespeeld in:

De theatervoorstelling: *De gelaarsde poes*, *Alice in Wonderland*, *Don Juan* en de trailervoorstelling *Hoektand*.

Hij componeerde muziek voor o.a.: *GTA 5*, *Hard candy* en *Orkater*

Bart:

"ik wil er een space-wereld in wil brengen, een soort buitenaardsheid, niet te bowieaans maar wel lichtelijk, om de voorstelling wat 3dimensionaler te maken. "

Tussen vrijwel elke scene zit een geluidsfragment. De muziek of het geluidsfragment zorgen voor een emotionele of een situationele verbinding tussen de scenes. De functie van het geluid is dus afhankelijk van de scene die er gespeeld is of die gaat komen. Zo hoor je bij aanvang van het feest een flinke beat die overgaat in dansmuziek. Hiermee wordt de situatie van het feest aangegeven. Vlak voor de romantische scene zit een liefdes nummer dit heeft als functie om de scenes op een emotionele manier te verbinden. Je wordt alvast voorbereid op wat er gaat komen. Alles wat je hoort is bewust zo gekozen; dat moment die muziek of dat geluidsfragment. Geen toeval.

Inhoud

10. **Geef in enkele regels een samenvatting van de voorstelling.**

Bromance is een tragikomedie* over een ontluikende jongensliefde. Het veilige dorpsleven van Tim en Bo wordt op z'n kop gezet als stadsjongen Jonas arriveert. Wat gebeurt er als gevoelens van vriendschap, jaloezie en liefde zich vermengen? De voorstelling toont het broze proces van de ontluikende liefde. Het herinnert ons eraan dat wij de angst om 'anders' te zijn allemaal kennen. De voorstelling laat zien hoe moeilijk het voor jongeren is zich kwetsbaar op te stellen in een samenleving met onbuigzame codes. Nog steeds is homoseksualiteit niet volledig geaccepteerd in de samenleving. Geweld tegen homo's is toegenomen, sporters en politici komen slechts zelden uit de kast en in Rusland leidt homoseksualiteit vaak tot politieke spanningen. Een eerste liefde tussen twee mensen van hetzelfde geslacht is daardoor extra complex. Niet alleen de intimiteit tussen de prille geliefden, maar ook sociale verwachtingen staan op het spel. Twijfels over je geaardheid voeden de angst om buitengesloten te worden.

**Een tragikomedie is een dramavorm die zowel in het theater als in zijn afgeleide, de film, een vermenging hanteert van tragische en komische verhaalelementen.*

Bromance is een nieuw geschreven toneeltekst, en is in opdracht voor deze voorstelling geschreven door Joachim Robbrecht. Timothy en Joachim hebben eerder samengewerkt aan de trailervoorstelling *GTA5* en daar hebben ze een zilveren krekkel* voor gewonnen. Regisseur Timothy de Gilde zoekt in zijn theater vaak de grenzen op. Samen met schrijver Joachim zoekt hij het dit keer niet in het gewelddadige (*GTA 5*, *King Oeboe*) maar waagt hij zich aan de intimiteit.

Het stuk bestaat uit 16 scènes die zich bijna allemaal op een andere locatie af lijken te spelen. De scènes zijn kort en hebben een filmisch karakter. In bijna alle scènes is Tim aanwezig. De taal is een heel eigen stijl van jong taalgebruik, maar zo vormgegeven dat het altijd als theater aanvoelt, het is uitvergroot.

** Een zilveren krekel is een nominatie prijs voor beste podiumkunsten voor kinderen en jongeren in Nederland, uitgereikt door de Vereniging van schouwburg- en concertgebouwdirecties.*

Joachim:

" Ik zoek naar metaforen, verbeeldingen, verbuigingen, nieuwe relaties tussen esthetiek en ethiek, tussen de humor van taal en de sensualiteit van het lichaam. In mijn voorstellingen wil ik het voelen en denken raken, en een ietwat pijnlijk lachen is nooit ver weg."

Timothy:

" Volgens mij helpen we de wereld door altijd open te blijven denken. In Bromance zorgt een ontmoeting met de vrije Jonas ervoor dat de geesten van Tim en Bo zich verruimen en de jongens opnieuw naar zichzelf en hun plek op aarde kijken. Hun wereldbeeld is letterlijk vergroot."

11. Om welke conflicten* draait het in de voorstelling? Inleiding geven. In een voorstelling heb je bijna altijd een hoofdconflict en sub conflicten.

De voorstelling kent in elke scène wel een conflict. Bijvoorbeeld in de openingsscène heeft Bo het over met meisjes naar bed gaan maar dat er nog geen meisje is die met hem naar bed wil. Zo zijn er kleine conflicten en grotere conflicten in het stuk. Tot de grotere conflicten behoren o.a.:

- A. Tim die zijn horizon wil verbreden maar in zijn dorp stilstaat en dankzij Jonas een stukje van de wereld en zichzelf leert kennen.
- B. Bo die in innerlijk conflict is met de uitspraak van Tim, het is zijn beste vriend maar hij vindt het moeilijk om te accepteren en weet niet hoe hij hierop moet reageren.
- C. Jonas die niet tegen de kortzichtigheid van het dorp kan.

En volgens de regisseur gaat het conflict in de voorstelling over: *" De tegenstrijdigheid tussen klein denken en groot denken. Door het leven gaan met oogkleppen op of juist bewust zijn over jezelf en waar je staat op deze planeet"*

12. Wie zijn de belangrijkste personages? Geef een korte karakterisering. Hoe worden de eigenschappen van de personages in de voorstelling duidelijk gemaakt?

Willem over zijn personage Tim:

"Tim is een denker, dromer, dwaler, volger. Hij staat open voor andere gedachten en nieuwe ideeën, maar weet niet per se wat waar is. Ik heb toch geen idee wat ik wil doen. Tussenjaar eerst maar 's misschien, Ergens in het buitenland ook misschien"

Daniel over zijn personage Bo:

" Bo is een oversekste, narrow minded, testosteronjunk. Hij is niet begripvol voor de situatie van Tim. Ziet vrouwen als een object. Maar eigenlijk heeft Bo een grote bek maar klein hartje."*

Marius over zijn personage Jonas: Mijn personage, Jonas, is een jonge jongen uit Amsterdam. De anti-hokjesdenker. Een kunstenaar, een filosoof, een dromer die reikt naar de sterren. Letterlijk want hij droomt ervan de ruimte in te gaan. Hij ziet de dingen anders dan anderen. De wereld is niet zwart-wit maar infra-rood en ultra-violet.*

* *Narrow minded*: Een persoon die in hokjes denkt en zich niet kan sympathiseren met anderen.

* *infrarood/ultraviolet*: De kleuren die net buiten het lichtspectrum vallen en dus door niemand gezien kunnen worden.

13. Beschrijf de onderlinge relaties tussen de belangrijkste personages

Tim en Bo kennen elkaar al jaren uit het dorp waar ze geboren zijn. Ze zijn echte vrienden. Als Jonas in het dorp komt wonen zoekt hij contact met Tim en Bo. Tim vindt Jonas interessant vanwege zijn visie op het leven en de manier waarop hij daarover vertelt. Later in het verhaal krijgt hij gevoelens voor Jonas en komt hij erachter dat hij verliefd is op hem. Jonas zoekt aansluiting bij jongeren in het dorp en vindt Tim en Bo wel koele gasten. Hij herkent zichzelf in Tim omdat hij ook een dromer is. Bo vindt Jonas een beetje vreemd. Hij denkt ook dat Jonas er voor heeft gezorgd dat Tim op mannen valt. Jonas vertelt Bo dat echte vriendschap belangrijk is en Tim Bo nodig heeft. Zo zorgt Jonas ervoor dat Bo en Tim aan het eind van het verhaal weer goede vrienden zijn. Echte Bromance.

14. Met wie heb je het meest meegeleefd of je aan geërgerd? Hoe komt dat?

A. Ik heb me het meest laten meenemen door Jonas. Hij komt als nieuweling in een onbekend dorp en moet aansluiting zoeken bij klasgenoten. Hij geeft zichzelf helemaal bloot door open te vertellen over wat hij voelt en hoe hij over het leven denkt. Hij durft zijn gevoel te volgen en Tim te zoenen terwijl hij niet weet wat die gevoelens allemaal teweeg brengen. Het lijkt alsof hij niet wordt tegengehouden door angsten, twijfels of onzekerheden.

B. Ik heb het meest meegeleefd met Tim, omdat het voor hem allemaal zo verwarrend is. Zijn gevoelens zijn immens. Hij kan er niets aan doen maar het overkomt hem allemaal. Hij ontdekt nieuwe gevoelens en moet zichzelf daarmee opnieuw uitvinden.

C. Ik heb met Bo meegeleefd omdat hij niet verder kijkt dan zijn...lang is. Hij leeft nu. Hij heeft humor en wil op zijn manier de beste tijd van zijn leven hebben. Ik vraag me wel af of zijn seksistisch taalgebruik en kortzichtigheid misschien niet eerder remmend werkt dan productief is om een goede relatie met iemand aan te gaan.

D. Ik heb het meest geërgerd aan de jongeren die Tim in elkaar geslagen hebben. Omdat ze Tim de vrijheid ontnemen om te zijn wie hij is.

Functie

15. Wat is het doel van de voorstelling?

Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevanck willen kwalitatief goed theater brengen voor jongeren en doen dit door te kiezen voor actuele thema's. Voor de meeste jongeren is de voorstelling het eerste contact met theater.

Flora Verbruggen (dramaturg van *Bromance* en artistiek leider van Theater Sonnevanck):
“theater is een van de schaarse stille plekken waar we, buiten bereik van commercie, samen kunnen overpeinzen: wie zijn we, hoe leven we samen, waarom ziet deze tijd eruit zoals hij

eruit ziet.”

Er zijn vele doelen die een voorstelling kunnen dienen. Mij spreekt vooral de confrontatie met iets nieuws, onbekends, maar toch actueels me bijzonder aan. En ik denk dat het ook de bedoeling is dat jongeren kunnen genieten van een wereld waarin ze even helemaal los van het alledaagse komen. En dat theater hiervoor de mogelijkheid en vrijheid geeft. De beelden die ons worden getoond kunnen in het echte leven een verruiming geven op de blik waarmee we de wereld om ons heen bekijken.

16. Welke middelen heeft de regisseur gebruikt om zijn publiek te blijven boeien?

Bromance is speciaal gemaakt voor als jongeren (14+) voorstelling en dat het goed te merken. De voorstelling is snel, dynamisch en goed te volgen. De thematiek is hedendaags. De taal die wordt gebruikt is modern en vlot en komisch, daardoor is het herkenbaar en makkelijk te volgen. Wat mij opviel waren de contrasten in de overgangen van de scènes, de regisseur zorgt ervoor dat je meeleeft met de binnenwereld van de personages. Overgangen zijn heel sferisch gemaakt en realisme wordt afgewisseld met dansante of abstractere scènes op muziek. De acteurs spelen met veel energie en lef en spelen de hele voorstelling lang heel open naar het publiek.

17. In hoeverre zijn je verwachtingen uitgekomen?

Het gaat over jongeren die zichzelf leren kennen in het leven en over wie ze willen zijn. Je vrienden zijn belangrijk, je steun en toeverlaat, dat laat de voorstelling me inzien. Zonder de acceptatie van je vrienden ben je verloren. De dynamiek en het taalgebruik was voor mij heel herkenbaar. De onzekerheden, het plezier, de liefde en de angsten ik heb het allemaal beleefd in deze voorstelling. *Bromance* raakt je in je hart en blijft nog lange tijd bij je. En dat is wat ik had verwacht.

18. Wat is je eindconclusie? Benoem daarbij de sterke en zwakke punten van de voorstelling. Zoek een recensie en vergelijk die met jouw mening.

Ik vond het een heel boeiende voorstelling. Ik heb op het puntje van de stoel, eh bank, gezeten. Ik vond het spannend om 2 personen van zo dichtbij elkaar lief te zien hebben. Het was een krachtige en gedurfde voorstelling met muziek die in je lijf voelbaar is. Door de humor in de voorstelling heb ik er ook plezier aan beleefd. Ik vond het jammer dat de voorstelling al zo snel was afgelopen. Het was mooi om te merken dat je niet altijd alles van tevoren al moet weten over wat je voor iemand voelt en over wie je bent.

May the BROMANCE be with you.